

Рудь О.О.

кандидат економічних наук

Rud Oleksandr

PhD in Economics

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ В ПРОЦЕСІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

У статті детально розглянуто теоретичні та методологічні аспекти, а також практичні кроки у формуванні інвестиційної стратегії в контексті економічного розвитку підприємства. Аналізуються різноманітні інтерпретації інвестиційної стратегії, що виокремлюють її значимість серед інших стратегій підприємства. Досліджено взаємозв'язок між стадіями життєвого циклу компанії, її основною стратегією, цілями економічного розвитку, інвестиційною стратегією, та бізнес-операціями. Представлено ієрархію елементів формування інвестиційної політики у відповідності до періоду їх реалізації. Досліджено та узагальнено фундаментальні принципи створення інвестиційної стратегії підприємства. Подано графічну модель формування інвестиційної стратегії підприємства.

Ключові слова: інвестиційна стратегія, інвестиційна політика, загальна стратегія, економічний розвиток, стратегічні цілі, інвестиційні ресурси, інвестиційний проект.

Постановка проблеми. В сучасному динамічному економіко-політичному середовищі, де темпи розвитку економіки та технологій постійно зростають, для підприємств в межах економічного розвитку стає вкрай важливим не лише швидко реагувати на зміни ринкового середовища, але й формувати чітку стратегію розвитку з урахуванням прогнозованих змін. Більше того, в епоху стрімких змін, жорсткої конкуренції та високих ризиків ведення бізнесу, виживання та процвітання підприємств залежить не лише від їх здатності адаптуватися до мінливих факторів макросередовища, але й від уміння випереджати їх. Це вимагає проактивного підходу та чіткої стратегії розвитку, що базується на грамотному управлінні інвестиційною діяльністю.

Сучасна система управління інвестиціями має ґрунтуватися на прогнозуванні перспективних напрямів та форм інвестування. Це дозволить не лише реалізувати цілі розвитку підприємства, але й ефективно адаптувати його до динамічних умов ведення бізнесу.

Саме тому формування обґрунтованої інвестиційної стратегії стає ключовим інструментом перспективного управління розвитком підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням сутності та формування інвестиційної стратегії приділяється увага в багатьох працях. Зокрема автори Гайдай Г.Г., Маковоз О.С., Крайня Д.Р., Обуховський О.В. пов'язують формування інвестиційної стратегії з забезпеченням конкурентоспроможності підприємства [2; 7], автори Пріб К.А., Скотнікова Л.П., Угрімова І.В., Чернишов В.В., Некрасова Л.А., Мочніч О.В. розглядають процеси формування інвестиційної стратегії у взаємозв'язку розвитку та впровадження

інновацій в корпораціях та на окремих підприємствах [10; 12; 14; 19].

Інші автори – Добриніна Л.В., Шилова О.Ю., Фундеряка К.В. розглядають інвестиційні стратегії як певну алгоритмізацію інвестиційних процесів в системі формування загальної стратегії підприємства [3; 21].

С.В. Стахурська розглядала підходи до формування інвестиційної стратегії в контексті змін, що відбуваються на підприємствах чи організаціях на різних стадіях життєвого циклу в процесі інноваційного розвитку [15].

Багато питань щодо формування інвестиційної стратегії підприємства висвітлено в роботах відомих авторів таких, як Бланк І.О., Козаченко Г.В., Майорова Т.В., Хрущ Н.А. та інших [1; 5; 6; 17].

Відсутність прагматичних підтверджень щодо взаємозв'язку між рівнем обґрунтованості інвестиційної стратегії та джерелами фінансування, а також її узгодженості із загальною стратегією розвитку, є надзвичайно важливою для будь-якого підприємства в процесі його економічного розвитку. Відповідно це дозволяє оцінити, наскільки інвестиції у розвиток перетворюються на реальні показники ефективності підприємств.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження, систематизування та розширення теоретико-методичних та практичних аспектів визначення сутності та формування інвестиційної стратегії на підприємстві.

Виклад основного матеріалу. Сучасна економіка України знаходиться в стані невизначеності та динамічних змін, зумовлених воєнно-політичними, економічними, соціальними та демографічними факторами. Ці тенденції суттєво впливають на господарську діяльність підприємств, змушуючи їх ретельно обирати

напрямки інвестування та ґрунтовно підходити до формування та обґрунтування управлінських рішень, пов'язаних з інвестиційною діяльністю. В таких умовах інвестиції залишаються ключовим чинником економічного розвитку та розширення діяльності підприємств. Вони дозволяють: модернізувати виробничі потужності та впроваджувати нові технології, розширювати асортимент продукції та послуг, виходити на нові ринки збуту, підвищувати конкурентоспроможність. Слід зазначити, що інвестиції поділяють на такі основні види:

- інвестиції в матеріальні активи (будівництво, обладнання тощо); фінансові інвестиції (придбання часток капіталу підприємств, акції, облигації державні та корпоративні, депозитні сертифікати);
- інтелектуальних інвестицій (патенти, трансферт знань, винаходи, товарні знаки тощо);
- інвестиції у розвиток персоналу (навчання, підвищення кваліфікації, стажування тощо).
- стратегічні інвестиції (інвестиції в нові напрями діяльності, інвестиційні проекти)

В науковій літературі знаходимо твердження, що інвестиції підприємств та організацій залежать від низки фундаментальних ознак, зокрема: ринкової вартості підприємства та інституційного середовища його функціонування; довготермінових цілей розвитку під-

приємства; наявності взаємозв'язку між інвестиційною стратегією та обсягами інвестицій підприємства [4].

За сучасних умов керівники підприємств повинні приймати господарські рішення, зокрема і щодо інвестицій, в умовах невизначеності наслідків таких рішень, в умовах підвищеного ризику. Стратегічне планування має безпосереднє відношення до прийняття інвестиційних рішень, оскільки повинне забезпечити узгодження довгострокових цілей підприємства з необхідними для їхнього досягнення ресурсами.

Згідно з обраною базовою стратегією розвитку, підприємству необхідно сформулювати часткові стратегії, що відображають потенційні можливості окремих сфер його діяльності і окремих підрозділів.

Інвестиційна стратегія повинна займати важливе місце в системі стратегічного планування підприємства, оскільки в поєднанні з іншими (наприклад, інноваційною) визначає перспективний розвиток суб'єкта господарювання.

Як відомо, інвестиційна стратегія є одним з найважливіших інструментів розробки і реалізації управлінських рішень щодо інвестиційної діяльності підприємства [5]. В табл. 1 подані результати дослідження точок зору науковців щодо сутності поняття «інвестиційна стратегія».

Таблиця 1

Трактування інвестиційної стратегії підприємства

Зміст визначення	Автор
Інвестиційна стратегія є системою добраних довгострокових цілей і засобів їх досягнення, що реалізуються в інвестиційній діяльності підприємства	Федоренко В.Г.
Інвестиційна стратегія є системою довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, які визначені загальними завданнями його розвитку й інвестиційною ідеологією, а також вибір найбільш ефективних шляхів їхнього досягнення	Бланк І.А.
Інвестиційна стратегія – система довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, що визначається довгостроковими завданнями його розвитку й інвестиційною ідеологією, а також передбачає вибір найбільш ефективних шляхів досягнення поставлених цілей	Козаченко Г.В.
Інвестиційна стратегія – це процес формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності та вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення на базі прогнозування умов здійснення цієї діяльності, кон'юнктури інвестиційного ринку як у цілому, так і на окремих його сегментах	Майорова Т.В., Хрущ Н.А.
Інвестиційна стратегія полягає у формуванні системи довготермінових завдань інвестиційної діяльності підприємства і забезпечені вибору найефективніших шляхів їх досягнення.	Мешко Н.П., Солонська Є.О.
Інвестиційна стратегія – система довгострокових цілей інвестиційної діяльності і набір найбільш ефективних шляхів їхнього досягнення	Череп А.В.
Інвестиційна стратегія підприємства – це системне поняття, яке повністю відображає особливості інвестиційної діяльності, та спрямоване на її розвиток як у короткостроковій, так і довгостроковій перспективах	Орехова К.В.

Джерело: складено автором на основі [1; 5; 6; 9; 11; 16–18]

Спираючись на думки зарубіжних та вітчизняних авторів, а також беручи до уваги особливості стратегічного управління інвестиційною діяльністю, можна сформулювати таке визначення інвестиційної стратегії:

Інвестиційна стратегія – це довгострокова система дій, спрямована на акумуляцію всіх видів ресурсів з метою забезпечення ефективної взаємодії суб'єктів та об'єктів інвестиційної сфери. Її кінцевою метою є до-

сягнення унікальних цілей та здобуття стійких конкурентних переваг на ринку товарів та послуг.

Процес формування інвестиційної стратегії визначається загальною спрямованістю інвестиційної політики підприємства. По відношенню до неї інвестиційна стратегія має підлеглий характер та повинна узгоджуватися з нею відповідно до мети та етапів реалізації.

Інвестиційна політика підприємства – це сукупність заходів щодо регулювання і стимулювання інвестиційної діяльності, що здійснюються на основі формування ієрархії цілей та механізму їх досягнення, з метою забезпечення сталого розвитку підприємства.

Ієрархічний взаємозв'язок елементів інвестиційної політики відповідно до періоду реалізації свід-

чить про те, що формування політики включає також окремі середньострокові та короткострокові етапи. Ці етапи згодом призводять до конкретних інвестиційних рішень у вигляді набору тактичних заходів для реалізації інвестиційної стратегії та оперативного управління виконанням конкретних проектів і програм. (Табл. 2).

Таблиця 2

Взаємозв'язок елементів формування інвестиційної політики організації та періоду реалізації

Період реалізації	Елементи інвестиційної політики організації		
Довгострокова перспектива (5 та більше років)	Формування інвестиційної стратегії		
Довгостроковий період (4-5 років)		Формування стратегічних інвестиційних рішень	
Середньостроковий період (1-3 років)			Формування портфелю інвестиційних проектів та програм
Короткостроковий період (до 1 року)			Оперативне управління реалізацією інвестиційних проектів та програм

Джерело: сформовано автором

Подібна послідовність елементів підвищує деталізацію заходів інвестиційної політики. Розробка тактичних заходів, виходячи з напрямку інвестиційної стратегії та реалізованих стратегічних завдань середньострокового періоду, визначає склад основних інвестиційних проектів у межах окремих інвестиційних програм. Одночасно опрацьовуються терміни та обсяги їх реалізації, включаючи і короткострокові (поточні) завдання.

Інвестиційна стратегія є ключовим фактором для забезпечення ефективного розвитку підприємства згід-

но з обраною загальною стратегією та економічною та виробничо-господарською політикою, оскільки вона формує ресурсну основу унікального розвитку на перспективу. Таким чином, система цілей інвестиційної стратегії буде виходити з загальної стратегії економічного та виробничого розвитку підприємства, а також враховуватиме його життєві цикли. Взаємозв'язок стадій життєвого циклу з загальною стратегією, інвестиційною стратегією та цілями поточної виробничо-господарської діяльності представлений в таблиці 3.

Таблиця 3

Взаємозв'язок стадій життєвого циклу з загальною стратегією, інвестиційної стратегії та цілей поточної господарської діяльності підприємства

Стадія життєвого циклу підприємства	Загальна стратегія підприємства	Інтерпретація в завданнях економічного розвитку підприємства	Інвестиційна стратегія	Інтерпретація інвестиційної стратегії	Цілі поточної виробничо-господарської діяльності
«Зародження» та «Становлення»	Зростання	Проникнення та закріплення на ринку	Конкурентна, наступальна, галузева та регіональна концентрація	Забезпечення достатнього обсягу основного капіталу та початкових інвестицій у формі капітальних вкладень	Забезпечення виживання, Забезпечення безбитковості діяльності
«Зростання»	Зростання	Суттєве розширення своєї частки на ринку	Конкурентна, наступальна, галузева та регіональна концентрація, перехід до галузевої диверсифікації	Розширення діяльності за рахунок різноманітності напрямлень діяльності та поєднання різних форм інвестування	Забезпечення зростання рентабельності

«Зрілість»	Підтримка та реструктуризація, оновлення діяльності (розвиток), реінжиніринг	Розширення сегмента ринка. Регіональна диверсифікація. Секторальна диверсифікація	Конкурентна та портфельна, поєднання наступальної та захисної, галузева та регіональна диверсифікація	Суттєве розширення напрямків інвестиційної діяльності, значний зріст довгострокових інвестиційних витрат	Забезпечення оптимального рівня рентабельності
«Старіння»	Стабілізація, скорочення діяльності чи ліквідація бізнесу або окремих підрозділів	Забезпечення стабільного обсягу діяльності	Захисна, елементи стратегій попереднього етапу	Формування інвестиційного портфелю, необхідного для зберігання стабільного обсягу діяльності	Зберігання стійкості та платоспроможності підприємства
«Відродження»	Стратегія змін: оновлення, реструктуризація, перепрофілювання, реінжиніринг	Суттєве оновлення форм та напрямків діяльності	Конкурентна, наступальна, галузева та регіональна концентрація щодо нового чи оновленого бізнесу	Диверсифікація напрямків інвестиційної діяльності, пошук нових інвестиційних ресурсів та можливостей	Забезпечення умов для високих темпів зростання прибутку

Джерело: сформовано автором на основі [13; 15]

Протягом свого життєвого циклу, підприємство проходить через різні стадії розвитку, намагаючись досягти високого рівня конкурентоспроможності, який визначається загальною стратегією розвитку. На кожному з цих етапів, інвестиційна стратегія тісно пов'язана з інноваційною активністю, що залежить від досягнень у сфері техніки та технологій, а також від тенденцій змін у сучасному світі, які враховуються в стратегічних планах компанії.

Залежно від етапу життєвого циклу, специфіка інвестиційної стратегії буде мати різні прояви концентрації та диверсифікації (галузева, різногалузева, регіональна).

Конкретизація інвестиційної стратегії здійснюється у процесі тактичного управління інвестиційною діяльністю шляхом вироблення і реалізації тактичних заходів, а також заходів щодо підвищення ефективності їх виконання.

В процесі формування інвестиційної стратегії необхідно дотримуватись таких принципів (рис. 1):

1. Комплексність передбачає всебічний, цілісний характер охоплення розглянутих проблем, на вирішення яких спрямована стратегія.
2. Доповнюваність – можливість доповнення базових стратегій операційної діяльності підприємства.
3. Пріоритетність – визначення ключових напрямків стратегічного інвестиційного розвитку.
4. Компетентність – відповідність кваліфікаційного рівня інвестиційних менеджерів при реалізації стратегії.
5. Інноваційність – застосування новітніх науково-технічних досягнень у інвестиційній діяльності.
6. Гнучкість – передбачає адаптивність стратегії, можливість її корекції та адаптації у відповідь на зміни умов.
7. Альтернативність – забезпечення альтернативності стратегічного інвестиційного вибору

8. Досяжність і прорахованість – постановка реальних цілей та їх досягнення з найбільшою результативністю, а також урахування інвестиційного ризику в процесі ухвалення стратегічних інвестиційних рішень.

Складність процесу формування інвестиційної стратегії полягає в тому, що при її розробці йде пошук та оцінка альтернативних варіантів управлінських рішень, спрямованих на реалізацію конкурентних позицій підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках. Формування інвестиційної стратегії, являє собою доволі складний творчий процес, що потребує високої кваліфікації виконавців. Процес формування інвестиційної стратегії проходить певні етапи (рис. 2).

Початковим етапом формування інвестиційної стратегії є визначення основних (генеральних) напрямків інвестиційної діяльності та формулювання стратегічних установок. До цього відносять вироблення перспективного погляду на напрями розвитку інвестиційної діяльності, базова концепція того, чого необхідно досягнути у процесі реалізації стратегії.

Головною умовою визначення періоду формування інвестиційної стратегії є передбачуваність розвитку економіки загалом та інвестиційного ринку зокрема. В умовах нестабільності цей період не може бути занадто тривалим і в середньому не повинен перевищувати 5 років, а в окремих випадках – 7. Такий період також узгоджується за термінами реалізації з інвестиційною політикою, в межах якої будеться інвестиційна стратегія, оскільки остання носить щодо неї підлеглий характер та не може виходити за її часові межі.

Формування стратегічних цілей інвестиційної діяльності і завдань для їх реалізації має виходити насамперед з інвестиційної політики, що має розро-

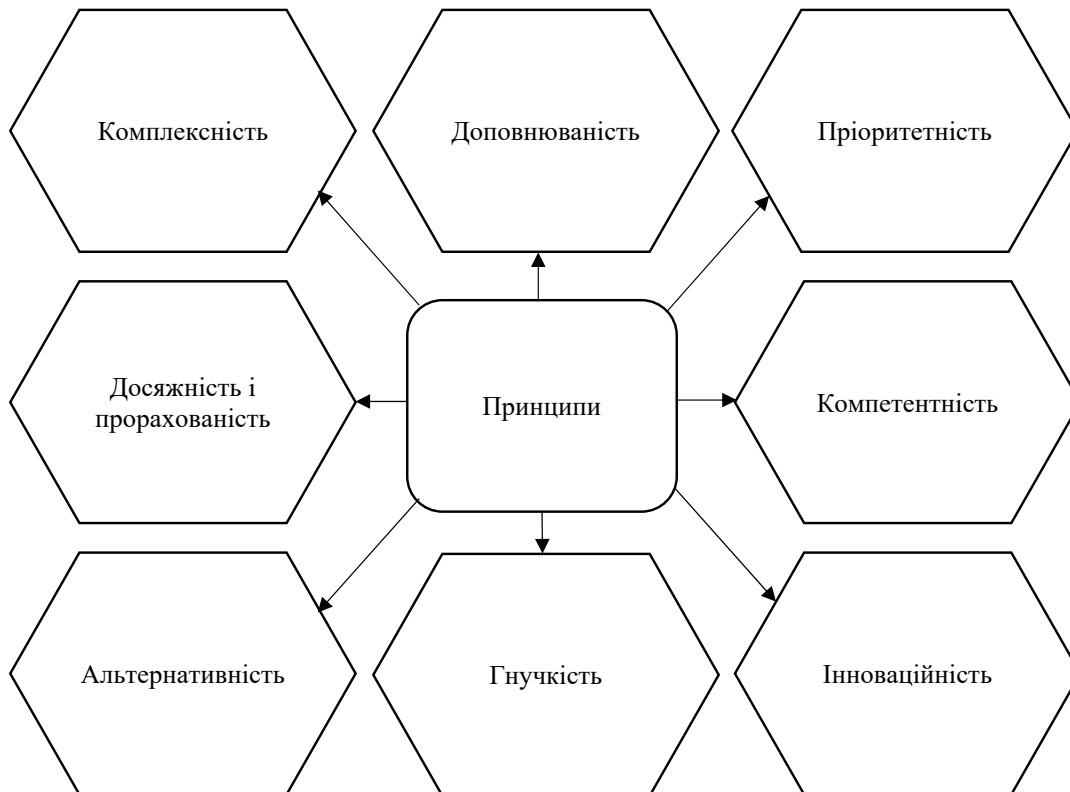

Рис. 1. Основні принципи формування інвестиційної стратегії підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [13; 15]

блятися із загальної стратегії економічного розвитку підприємства. В якості інвестиційних цілей в умовах економіки зазвичай виступають:

- забезпечення конкурентних переваг;
- зростання рівня прибутковості інвестицій і суми доходу від інвестиційної діяльності;
- зміна пропорцій реального і фінансового інвестування;
- поліпшення технологічної структури капітальних вкладень;
- здійснення секторальної і регіональної диверсифікації інвестиційної діяльності.

Зазначені цілі вимагають вироблення відповідних їм стратегічних завдань, що конкретизують напрямки вирішення поставлених проблем.

Найбільш відповідальний і складний етап – це розробка ефективних шляхів досягнення стратегічних цілей інвестиційної діяльності. Цей етап зазвичай поділяють на дві основні групи робіт. Перша група охоплює заходи щодо розробки стратегічних напрямків інвестиційної діяльності, включаючи, наприклад, визначення співвідношення різних форм інвестування на окремих етапах перспективного періоду та визначення територіальної чи секторальної концентрації або диверсифікації інвестиційної діяльності. Друга група включає розробку стратегії формування інвестиційних ресурсів, яка забезпечує безперерйну інвестиційну діяльність у передбачених стратегією обсягах та найбільш ефективно використання всіх вкладених ресур-

сів у перспективі.

Після цього здійснюється конкретизація інвестиційної стратегії за періодами її реалізації, що передбачає встановлення послідовності і термінів досягнення окремих цілей і стратегічних завдань. У процесі цієї конкретизації відбувається зовнішня і внутрішня синхронізація інвестиційних цілей і завдань у часі.

Зовнішня синхронізація передбачає узгодження в часі реалізації окремих цілей і завдань стратегії з планованими термінами реалізації відповідних напрямів інвестиційної політики підприємства.

Внутрішня синхронізація – це узгодження в часі реалізації окремих напрямків інвестування між собою, а також з періодичністю формування необхідних для цього ресурсів.

Оцінювання розробленої інвестиційної стратегії здійснюється на основі декількох критеріїв. Це оцінювання призначене для виявлення можливих помилок, допущених у процесі стратегічного планування, які можуть призвести до зниження ефективності реалізації стратегії, неможливості досягнення намічених інвестиційних цілей.

Заключним етапом формування є безпосередня реалізація інвестиційної стратегії шляхом виконання стратегічного плану та здійснення поточного контролю. У відповідності до Таблиці 2 реалізація стратегії здійснюється через формування стратегічних інвестиційних рішень з подальшим формуванням портфелю інвестиційних проєктів та оперативним управлінням ними.

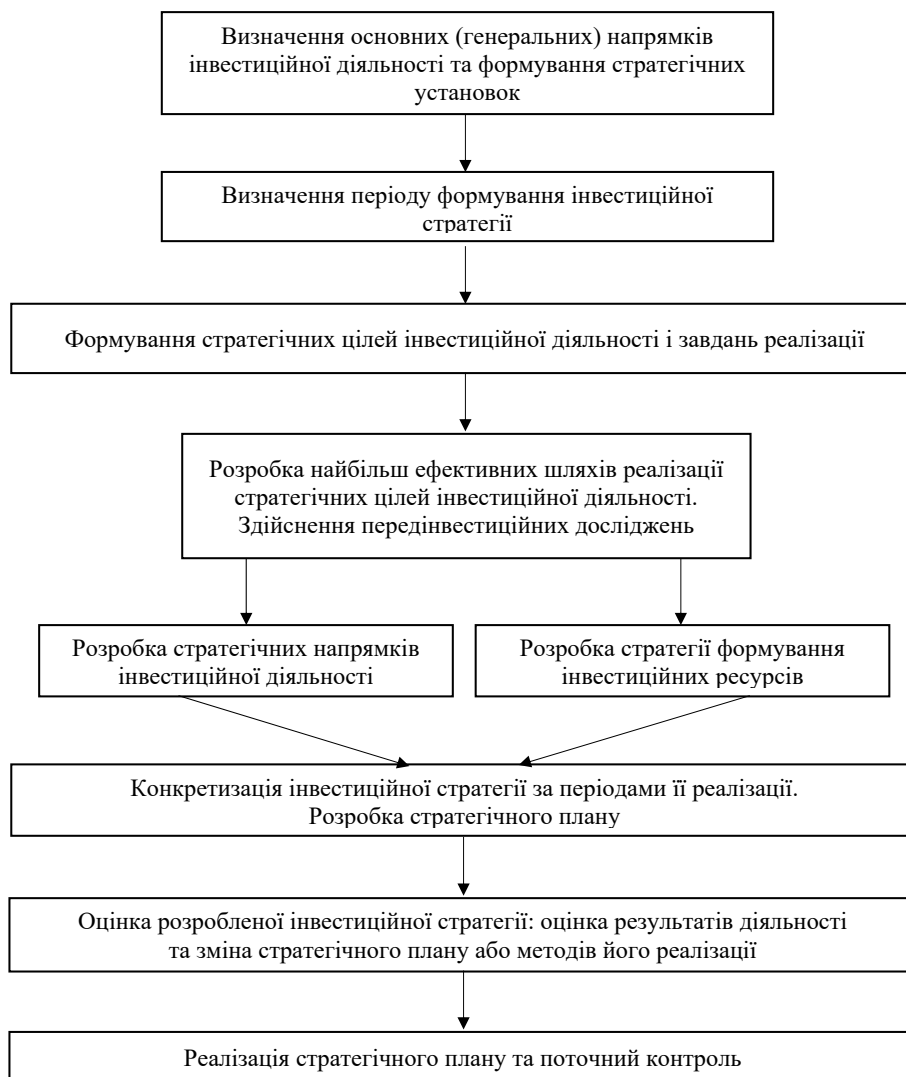

Рис. 2. Етапи формування та реалізації інвестиційної стратегії організації

Джерело: сформовано автором на основі [20]

Висновки. Формування інвестиційної стратегії сприяє постійній трансформації інвестиційних активів у фізичні активи, готові товари та фінансові ресурси, дозволяючи ефективно використати як власних, так і залучених інвестиційних коштів. Це сприяє фінансовій стійкості та надійності підприємства як у довгостроковій, так і в короткостроковій перспективі. Впровадження інвестиційної стратегії в діяльність підприємства сприятиме досягненню цілей, спрямованих на економічний та соціальний розвиток підприємства та його структурних підрозділів. Інвестиційна стратегія сприяє ідентифікації інвестиційних можливостей компанії та забезпечує ефективне втілення їх у життя. Крім того, вона дозволяє передбачити вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на фінансово-господарську діяльність підприємства і розробити заходи для мінімізації їх негативного впливу.

Інвестиційна стратегія підприємства може розглядатись як динамічна модель поведінки підприємства у сфері його інвестиційної діяльності що підпорядковується інвестиційній політиці та втілюється в страте-

гічних інвестиційних рішеннях. Вона розробляється на довгостроковий період і може поєднувати операції з фінансовими інструментами, упровадження реальних інвестиційних проектів, формування інвестиційних ресурсів, підвищення якості управління інвестиційною діяльністю.

1. Можемо дійти до висновку, що під час економічного розвитку підприємства, в межах відповідних стадій життєвого циклу, формування інвестиційної стратегії компанії повинна бути комплексним процесом, який включає визначені теоретичні, методичні та практичні підходи та принципи. Як наслідок цього, необхідно чітко формулювання цілей і критеріїв для оцінки ефективності, пристосування до умов ринкового середовища, а також врахування інтересів власників та потреб національної економіки. Подальші наукові дослідження можуть бути направлені на поглиблення вивчення окремих етапів формування інвестиційної стратегії та деталізацію теоретико-методичного апарату для оцінки та прогнозування результатів реалізації стратегії.

Список літератури:

1. Бланк І.О., Гуляева Н.М. Інвестиційний менеджмент: підручник. Київ. нац. торгекон. унт. 2003. 398 с.
2. Гайдай Г.Г. Формування інвестиційної стратегії автотранспортних підприємств в конкурентному середовищі. Автореферат дисертації на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. Київ : НТУ, 2021. 22 с. URL: http://diser.ntu.edu.ua/Gaidai_aref.pdf (дата звернення: 11.07.2024).
3. Добриніна Л.В. Підприємство як учасник фінансового ринку, його інвестиційні стратегії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 23(1). С. 80–82. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuimevcg_2019_23%281%29_18 (дата звернення: 11.07.2024).
4. Каут О.В., Дунайчук С.М. Аналіз типових інвестиційних стратегій промислових підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 7. С. 20–24.
5. Козаченко Г.В. та інші Управління інвестиціями на підприємстві. Київ : Лібра. 2004. 368 с.
6. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2010. 376 с.
7. Маковоз О.С., Крайня Д.Р., Обуховський О.В. Фактори інвестиційної стратегії в системі підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2021. Вип. 5(32). С. 70–75. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.32-10> (дата звернення: 11.07.2024).
8. Мельник Л.І., Блинда Ю.О. Інвестиційна стратегія як чинник антикризового управління діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. Вип. 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3809>
9. Мешко Н.П., Солонська Є.О. Інвестиційна складова стратегії розвитку підприємств в умовах кризи. Київ : ЦУЛ. 2008. 345 с.
10. Некрасова Л.А., Моніч О.В. Процес формування інноваційно-інвестиційної стратегії підприємства та його проблеми. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2014. Вип. 5(2). С. 204–207. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_5%282%29_56 (дата звернення: 11.07.2024).
11. Орехова К.В. Формування інвестиційної стратегії підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 21. С. 14–17.
12. Пріб К.А. Інвестиційна складова управління розвитком підприємства. *Інтелект XXI*. 2015. № 1. С. 77–85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2015_1_12 (дата звернення: 11.07.2024).
13. Ситник Й.С., Романів А.В. Особливості розроблення інвестиційних стратегій в підприємництві. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3410> (дата звернення: 11.07.2024).
14. Скотнікова Л.П., Угрімова І.В. Роль інвестиційної стратегії у розвитку підприємства. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2018. № 19 (1295). С. 19–22.
15. Стахурська С.А. Формування інвестиційної стратегії в контексті змін в організації. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1558/1499> (дата звернення: 11.07.2024).
16. Федоренко В.Г. Основи менеджменту : підручник. Київ: Алерта. 2007. 420 с.
17. Хрущ Н.А. Інвестиційна діяльність: сучасні стратегії і технології. Хмельницький : ХНУ. 2010. 309 с.
18. Череп А.В. Інвестознавство: підручник. Київ : Кондор. 2006. 398 с.
19. Чернишов В.В. Напрями розвитку інвестиційної діяльності підприємств. *Modern Economics*. 2021. № 26(2021). С. 167–172. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/working-out-the-development-of-investment/> (дата звернення: 11.07.2024).
20. Чорна М.В. Проектний аналіз: навчальний посібник. Харків : Консум. 2003. 228 с.
21. Шилова О.Ю., Фундеряка К.В. Механізм формування інвестиційної стратегії підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2012. № 3. Т. 1. С. 43–47.

References:

1. Blank I.O. and Huliaieva N.M. (2003) Investytsijnyj menedzhment [Investment management]. Kyiv: Kyiv. nats. torh. ekon. un-t., 398 p.
2. Haidai H.H. (2021) Formuvannia investytsiinoi stratehii avtotransportnykh pidpriemstv v konkurentnomu seredovyshchi [Formation of the investment strategy of motor transport enterprises in a competitive environment]. Avtoreferat dysertatsii na zdobuttia nauk. stupenia kand. ekon. nauk, 22 p. Available at: http://diser.ntu.edu.ua/Gaidai_aref.pdf (in Ukrainian)
3. Dobrynina L.V. (2019) Pidpriemstvo yak uchasnyk finansovoho rynku, yoho investytsiini stratehii [The enterprise as a participant in the financial market, its investment strategies]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*, no. 23(1), pp. 80–82. Available at: https://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuimevcg_2019_23%281%29_18 (in Ukrainian)
4. Kaut O.V., Dunaychuk S.M. (2018) Analiz typovykh investytsiynykh stratehiy promyslovykh pidpriyemstv [Analysis of typical investment strategies of industrial enterprises]. *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, vol. 7, pp. 20–24.
5. Kozachenko H.V. (2010) Upravlinnya investytsiyamy na pidpriyemstvi [Management of investments on enterprise]. Kyiv: Libra, 368 p.
6. Mayorova T.V. (2010) Investytsiyna diyal'nist' [Investment activity]: navch. posibnyk. Kyiv: TsUL, 376 p.
7. Makovoz O.S., Krainia D.R., Obukhovskiy O.V. (2021) Faktory investytsiinoi stratehii v systemi pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstva [Factors of the investment strategy in the system of increasing the competitiveness of the enterprise]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy*, no. 5(32), pp. 70–75. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.32-10> (in Ukrainian)

8. Melnyk L.I., Blynda Y.O. (2015) Investytsiyna stratehiya yak chynnyk antykrizovoho upravlinnya diyal'nostyu pidpryyemstva [Investment strategy as a factor of crisis management of activities of enterprise]. *Efektivna ekonomika*, no. 5. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3809> (in Ukrainian)
9. Meshko N.P., Solons'ka Ye.O. (2008) Investytsiyna skladova stratehiyi rozvytku pidpryyemstv v umovakh kryzy [Investment component of enterprise development strategy in crisis times]. Kyiv: TsUL, 345 p.
10. Nekrasova L.A., Monich O.V. (2014) Protse formuvannya innovatsiino-investytsiinoi stratehii pidpryyemstva ta yoho problemy [The process of forming the innovation and investment strategy of the enterprise and its problems]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Ser.: Ekonomichni nauky*, no. 5(2), pp. 204–207. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_5%282%29_56 (in Ukrainian)
11. Oryekhova K.V. (2014). Formuvannya investytsiynoyi stratehiyi pidpryyemstva [Formation of the enterprise's investment strategy]. *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, vol. 21. pp. 14–17.
12. Prib K.A. (2015) Investytsiyna skladova upravlinnia rozvytkom pidpryyemstva [Investment component of enterprise development management]. *Intelekt XXI*, no. 1, pp. 77–85. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2015_1_12 (in Ukrainian)
13. Sytnyk Y.S., Romaniv A.V. (2024) Osoblyvosti rozroblennya investytsiynykh stratehiy v pidpryyemnytstvi [Features of the development of investment strategies in business]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*, vol. 59. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3410> (in Ukrainian)
14. Skotnikova L.P., Uhrimova I.V. (2018) Rol investytsiinoi stratehii u rozvytku pidpryyemstva [The role of investment strategy in enterprise development]. *Visnyk NTU "KhPI"*, no. 19 (1295), pp. 19–22. (in Ukrainian)
15. Stakhurs'ka S. (2022) Formuvannya investytsiynoyi stratehiyi v konteksti zmin v orhanizatsiyyi [Formation of an investment strategy in the context of changes in the organization.]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*, vol. 41. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1558/1499> (in Ukrainian)
16. Fedorenko V.G. (2007) *Osnovy menedzhmentu* [Basics of management]: textbook. Kyiv: Alerta. 420 p.
17. Khrushch N.A. (2010) Investytsiyna diyal'nist': suchasni stratehiyi i tekhnolohiyi [Investment activity: modern strategies and technologies]. Khmelnytskyi: KhNU, 309 p.
18. Cherep A.V. (2006) *Investoznavstvo* [Investment]. Kyiv: Kondor, 398 p.
19. Chernyshov V.V. (2021) Napriamy rozvytku investytsiinoi diialnosti pidpryyemstv [Directions of development of investment activities of enterprises]. *Modern Economics*, no. 26 (2021), pp. 167–172. Available at: <https://modecon.mnau.edu.ua/working-out-the-development-of-investment/> (in Ukrainian)
20. Chorna M.V. (2003) *Proyektyny analiz* [Project Analysis]. Kharkiv: Konsum, 228 p.
21. Shylova O.Iu., Funderiaka K.V. (2012) Mekhanizm formuvannya investytsiinoi stratehii pidpryyemstva [The mechanism of formation of the enterprise's investment strategy]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, no. 3, pp. 43–47. (in Ukrainian)

FORMATION OF INVESTMENT STRATEGY IN THE PROCESS OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE

The article thoroughly analyzes the processes that contribute to the definition and implementation of investment strategies in the context of dynamic company development. The article presents the main methodological approaches to forming an investment strategy, as well as the relationship of this process with the life cycles of enterprises. Significant attention is paid to the integration of the investment strategy with the company's general strategic planning, considering the economic, political, and social challenges of modernity. The article defines an investment strategy as a system of complex actions aimed at the effective use of resources to achieve the strategic goals of the enterprise. It explores the essence of the investment strategy through the prism of its impact on sustainable growth and development of the enterprise. An analysis of various investment resources is also presented, including material assets, financial investments, intellectual investments, and personnel development. Particular attention is given to the hierarchical structure of the investment policy and its elements according to the period of implementation. The authors identify key principles for forming investment strategies, considering the dynamics of changes in the macroeconomic environment and the need to adapt to rapidly changing business conditions. The article includes research on the relationship between the investment strategy and the general strategy of enterprise development, which allows for adaptation to changes in the external environment and optimization of decisions in the context of different stages of the enterprise's life cycle. Particularly important is the analysis of strategic and tactical tasks that enable the enterprise to achieve long-term competitive advantages. The article also presents a graphical model that demonstrates the sequence of forming and implementing the investment strategy, starting from defining strategic directions to specifying investment tasks. The conclusions offer recommendations for improving investment management processes that can enhance the overall effectiveness and stability of companies.

Key words: investment strategy, investment policy, general strategy, economic development, strategic objectives, investment resources, investment project.